

УДК: 378.147+78:7.049.1

Гао Юань,

аспірантка факультету музичної та хореографічної освіти,
 Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
 університет імені К. Д. Ушинського,
 вул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

ЗМІСТ І КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Статтю присвячено висвітленню сутності та змісту поняття «емоційного інтелекту майбутнього вчителя музичного мистецтва». Визначено роль емоційного інтелекту в осяненні музичного твору в процесі художньо-педагогічної комунікації. Розглянуто прояви окресленого феномену в процесі музичного сприймання та художньо-інтерпретаційної діяльності майбутнього вчителя музики. Виокремлено структурні компоненти емоційного інтелекту майбутнього вчителя музичного мистецтва. Розглянуто атрибутивні характеристики п'яти взаємопов'язаних між собою компонентів.

Ключові слова: емоції, емоційний інтелект, емоційний компонент майбутнього вчителя музичного мистецтва, осянення музичного твору, музичне сприймання, інтерпретація.

В умовах кардинальних соціокультурних змін, які супроводжуються об'єктивною інтенсифікацією емоційного навантаження на психіку людини у будь-якій сфері життєдіяльності, необхідно для особистості стає здатність адаптуватися до мінливих умов існування, адекватно реагувати на процеси, що відбуваються, розуміти себе, власні емоції, регулювати емоційний стан з метою підвищення власної ефективності у будь-якій сфері життєдіяльності.

Особливого значення розвиток емоційного інтелекту особистості набуває в контексті таких напрямів активності людини, які пов'язані безпосередньо з комунікацією з іншими людьми. Успішність такої діяльності залежить від ефективно налагодженого спілкування, що не можна вважати можливим без уміння створювати необхідний, доцільний для конкретної ситуації, емоційне тло. Це зумовлює підвищення актуальності вивчення проблематики емоційного інтелекту саме в контексті діяльності педагога, діяльність якого має відповідати вимогам ХХІ століття. У цьому аспекті емоційний інтелект відображає інтеграцію емоційних, когнітивних, комунікативних та регулятивних властивостей особистості. Розвинutий емоційний інтелект педагога стає запорукою його професійної ефективності як засіб створення необхідної психологічної атмосфери, налагодження стосунків з учнями, запобігання виникнення стресових ситуацій, а також як умова підвищення власної мотивації на фаховий розвиток і формування високого рівня педагогічного артистизму.

Актуальність дослідження проблеми емоційного інтелекту в контексті діяльності вчителя музичного мистецтва посилюється унікальною емоційно-комунікативною природою музики. Чутливість до широкого спектру емоційних переживань, здатність сприймати, розрізняти й адекватно трактувати емоційні сигнали, художні емоції, закодовані в художньому тексті, а також готовність знаходити шляхи для адекватного вираження й трансляції емоційного контексту

художнього образу, розуміння законів емоційного впливу на слухача, керування власними емоціями в умовах виконання музичного твору й емоціями інших в процесі організації його сприйняття є необхідними інструментами фахової діяльності для вчителя музичного мистецтва, професійна самореалізація якого знаходиться на перетині педагогічних та мистецьких зasad.

Науковці вивчають різні аспекти проблематики емоційного інтелекту: місце і роль емоцій у когнітивних процесах (В. Вундт, П. Жане, Т. Рібо, та ін.); системно-функціональну синергію емоцій та інтелекту в регуляції діяльності та спілкування особистості (Л. Аболін, О. Айгунова, І. Андреєва, Л. Анциферова, Т. Березовська, О. Власов, Є. Власова, Г. Гарскова, Ю. Давидова, Б. Додонов, К. Ізард, Д. Карузо, О. Леонтьєв, Д. Люсін, Дж. Мейер, М. Роберт, П. Селоуей та ін.); осмислення і розуміння суб'єктом власних емоцій, емпатію (І. Андреєва, Д. Гоулман, К. Ізард, Є. Ільїн, С. Рибалко, О. Саннікова, С. Симоненко, О. Чебикін та ін.) тощо. Більшість учених розглядали емоційних інтелект як конгломерат здібностей. Так, Дж. Мейер і П. Селоуей визначили емоційний інтелект як здатність сприймати і усвідомлювати свої та чужі почуття і емоції, розрізняти їх, користуватися цією інформацією для фасилітації мислення і діяльності. Дослідники виокремлювали такі здібності як ідентифікацію емоцій, регуляція та експресія, використання емоційної інформації в мисленні і діяльності (Мейер, Селоуей, 2005).

Проблему фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у системі вищої мистецької освіти вивчали О. Апраксіна, Л. Арчажнікова, А. Козир, О. Олексюк, В. Орлов, Г. Падалка, Т. Рейзенкінд, О. Ростовський, О. Щолокова та інші. Емоційним аспектам музично-педагогічної діяльності, емоційної культури та емоційного досвіду майбутнього вчителя музики досліджували увагу О. Білоус, Г. Дідич, Д. Лісун, Г. Падалка, В. Петрушин, О. Ростовський, О. Холопова та ін. Утім, проблемі емоційного інтелекту в контексті специфіки діяльності

майбутнього вчителя музичного мистецтва бракує теоретичної та практичної розробленості, що зумовлює *мету статті*: визначення змісту та компонентної структури емоційного інтелекту майбутніх учителів музичного мистецтва.

Осягнення природи музичного мистецтва у процесі художньо-педагогічної комунікації ґрунтуються на сприйманні та інтерпретації художнього образу. Кожен з означених видів діяльності може бути ефективним тільки за умови спрямованого розвитку емоційного інтелекту всіх учасників музично-педагогічної взаємодії. Розглянемо та проаналізуємо механізм цієї взаємодії.

Сприймання музичного твору поєднує такі специфічні вміння як: уміння аналізувати твір, виділяти окремі образи, визначати засоби його створення, стежити за їхнім розвитком, об'єднувати в певний художній образ окремі враження. Рівень адекватності сприймання музичного образу напряму залежить від індивідуального, емоційного та фахового досвіду, ціннісних орієнтацій слухача. А виникає цей музичний образ, за В. Медушевським, за умови синергійної взаємодії усіх компонентів музичної мови (Медушевський, 1973). В музичних образах, через опосередкованість шляхом звукових вражень, знаходять відбиток різні аспекти картини світу, які оживляють пам'ять почуттів та емоцій особистості. Таким чином, музика розглядається як емоція, виражена у звуковій формі, а її предметом є суб'єктивна система ставлень особистості до явищ оточуючого світу. Сприймання музики, вказував О. Ростовський, це основа пізнання втіленого у музичній мові досвіду емоційно-естетичного ставлення до дійсності, а для формування музичного сприймання необхідним є розширення емоційного досвіду слухачів (Ростовський, 2000).

Здатність до музичного сприймання безпосередньо корелює з рівнем емпатії особистості, яка взагалі є передумовою формування професіоналізму педагога. Емпатія у фаховій діяльності вчителя музичного мистецтва має два вектори: перший – формування особистості учня, а другий – інтерпретація й осянення музичного твору, в процесі чого й відбувається формування особистості учня (Стратан-Артишкова, 2013). Емпатія характеризує здатність до музичного сприймання як внутрішнього компонента процесу осянення музичного твору і взагалі художньо-педагогічної комунікації, яка, у свою чергу, є системно-інтегрованим утворенням і пронизує всі компоненти фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Отже, емоційний інтелект, як здатність до сприйняття, розуміння, диференціації емоцій, як своїх так і чужих, сприяє підвищенню ефективності музичного сприймання як процесу усвідомлення емоційних кодів, «зашифрованих» у музичній мові.

Розвинutий емоційний інтелект має велике значення в контексті художньо-інтерпретаційної діяльності вчителя музичного мистецтва. Адже власну інтерпретаційну концепцію музичного твору він створює на основі вивчення об'єктивних даних

про твір, виходячи з аналізу яких, фахівець, із певним ступенем вірогідності, доходить висновку щодо характеру емоцій, закладених в основу художнього образу. При цьому необхідним стає глибоке розуміння інтерпретатором власних емоцій, адже вони виникають як відгук на почутій музичний фрагмент, здійснюючи емпатійне ототожнення власного психічного стану з психічним станом автора. Таким чином, у процесі художньої інтерпретації відбувається поєднання емоційного досвіду виконавця – інтерпретатора з емоційним досвідом композитора, а коло емоцій, закладених в музичний твір, поширюється за рахунок особистих переживань виконавця (Лісун, 2008).

У процесі художньої інтерпретації твору музичного мистецтва майбутній фахівець занурюється у специфічні особливості репрезентації емоцій і їхнього розвитку в музичному творі, які притаманні певному автору, історичній епосі, стилю, жанру тощо (Росул, 2009). Усвідомлено сприймаючи ці особливості, осягаючи їхні закономірності, майбутній учитель збагачує свій внутрішній світ в емоційному плані, розвиває емоційний інтелект. У широкій перспективі, осянення творів мистецтва з позицій освоєння емоційної наповненості їхнього змісту перетворюється на особистісну потребу майбутнього вчителя музичного мистецтва, що визначає мотиваційний чинник ефективності його фахової підготовки.

Успіх роботи вчителя музичного мистецтва залежить від його спроможності здійснювати емоційний вплив на учнів і через це формувати їхні духовні потреби, пізнавальну активність (Дорошенко, 2011). Зважаючи на специфіку фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, у контексті художньо-педагогічної комунікації говоримо про специфіку емоційної інформації, закодованої, у цьому випадку, в музичному тексті. Важливо підкреслити, що специфіка емоційного інтелекту вчителя музики полягає в тому, що його діяльність пов'язується з пошуком емоційних кодів музичного твору, їх розпізнаванням, оцінкою, розумінням художньої ідеї, художнього образу як носія емоційних станів композитора, а також донесенням всієї емоційної інформації до інших в адекватній для їхнього рівня сприйняття формі. При цьому важливо зазначити, що емоційна інформація у творі мистецтва складається не з побутових емоцій, а з художніх.

Художню емоцію доцільно розглядати як різновид соціальних емоцій, які втілюються композитором у творі мистецтва в об'єктивованій формі, через семантику художнього тексту. Через осянення музичного тексту (його сприймання та інтерпретацію) художня емоція набуває нового характеру під впливом емоційного стану та особливостей емоційного досвіду того, хто сприймає або інтерпретує музичний текст. Художня емоція потребує інтелектуальної обробки та передається в процесі творчого акту художньої комунікації через поєднання всіх її форм. І саме художня емоція є основою художнього образу

музичного твору. Отже, вчитель музики має бути готовим виявляти зв'язки між нотним текстом, звуковими інтонаціями та художніми емоціями, об'єктивованими через символічну мову мистецтва, а також володіти вмінням реалізовувати і викликати необхідні емоції в інших через засоби музичної та вербальної інтонації.

На основі проведеного аналізу феномена емоційного інтелекту, зокрема, в контексті фахової підготовки й діяльності майбутнього вчителя музики, вважаємо, що дефініцію «емоційний інтелект майбутнього вчителя музики» доцільно визначити як інтегральне особистисно-фахове утворення майбутнього вчителя музики, яке виявляється у здатності ідентифікувати, розуміти, усвідомлювати емоційні сигнали, використовувати емоційну інформацію через поєднання раціоналізації побутових і художніх емоцій та емоційної обробки художньо-педагогічної інформації в процесі фахової діяльності з метою декодування, регуляції, генерації та трансляції емоційних станів як умови ефективного сприймання та інтерпретації музичного образу.

Для більш глибокого розуміння емоційного інтелекту вчителя музичного мистецтва розглянемо структурні компоненти досліджуваного феномена. Кожний із визначених компонентів поєднує прояви емоційного інтелекту з урахуванням трьох аспектів: *інтраіндивідуального* (розуміння, тлумачення регуляція власних емоцій, зокрема у процесі осянення музичного твору), *інтеріндивідуального* (розуміння, тлумачення регуляція емоцій *Іншого* (прим. автора), у тому числі *Автора* (прим. автора) та його емоційних кодів), і *метаіндивідуального* (емоційний вплив на інших у процесі художньо-педагогічної комунікації через осянення емоційних кодів музичного твору). Вважаємо необхідним виокремити в структурі емоційного інтелекту майбутнього вчителя музики п'ять пов'язаних між собою компонентів: ціннісно-актуалізаційний, перцептивно-емпатійний, інтерпретаційно-пізнавальний, комунікативно-творчий та рефлексивно-регулятивний.

Ціннісно-актуалізаційний компонент емоційного інтелекту майбутнього вчителя музики уможливлює сприйняття емоцій (власних, Іншого, закодованих в музичній інтонації) як цінності, передбачає формування особистисно-ціннісного ставлення до фахової підготовки через самоактуалізацію і усвідомлення власних емоцій як внутрішнього розвивального ресурсу. Осягнення творів мистецтва з позицій засвоєння емоційної наповненості їхнього змісту, вимагає проникнення на глибинні рівні власної свідомості та свідомості іншої особистості, що з часом перетворюється на особистісну потребу, утворювальний чинник пізнавального процесу. В процесі художньо-комунікативної взаємодії студент учається сприймати в емоційному ключі не тільки феномени мистецтва, а й усе розмаїття проявів буття. Реалізація потреби особистості у знаходженні емоційного змісту явищ буття і явищ мистецтва шляхом наділення їх індивідуально-неповторними

емоційними смислами сприяє олюдненню навколошнього світу, подоланню відчуженості окремої людини від загальнолюдського соціокультурного контексту життєдіяльності. Означений компонент емоційного інтелекту майбутнього вчителя музики виступає рушійним механізмом внутрішньо особистісних джерел саморозвитку студента в обраній галузі навчання, емоційно-ціннісного спрямування художньої взаємодії.

Перцептивно-емпатійний компонент передбачає відчуття на емоційному рівні художньої інформації, сприйняття (у тому числі на інтуїтивному рівні) художніх емоцій, а також проявів емпатії, у тому числі художньої, вживання, відповідність емоційному стану інших і адекватність емоційних реакцій в емоціогенних ситуаціях педагогічної взаємодії, ототожнення власного емоційного стану з емоційними кодами музичного твору. Емпатійне сприймання музичного твору в процесі його художньо-виконавського опрацювання має емоційний суб'єктивний характер, оскільки майбутній учитель музики звертається до власного емоційного досвіду, наділяючи художній образ музичного твору тими емоціями, які йому довелося переживати особисто. У такому випадку у слухача виникає той емоційний стан, який композитор прагнув викликати своїм твором, але переломлений через індивідуальну призму переживань слухача, які є глибоко індивідуальними, неповторними й особистісними. Отже, з одного боку, в процесі сприймання слухач засвоєє естетичну інформацію, що міститься у творі, а з другого, накладання на сприйняття життєвий і художній досвід веде до пізнання нового змісту, який виходить за межі вираженого в музиці, що пов'язується з інтерпретаційно-пізнавальним компонентом.

Інтерпретаційно-пізнавальний компонент включає в себе здатність до аналізу емоційно навантажених сигналів, декодування і усвідомлення емоцій у музичній мові через порівняння із власним емоційним досвідом, оцінку емоційних проявів через зчитування емоційних сигналів інших учасників художньо-педагогічної взаємодії, здатність до пізнання і вербалізації емоцій засобами художнього мовлення на шляху розширення емоційного досвіду. Слід зазначити, що свідоме наділення художнього образу певними емоційними характеристиками, аналіз художніх емоцій закладених до музичного твору в інтерпретаційному процесі набуває ознак творчого процесу когнітивного стилю, що характерно для музично-педагогічної діяльності, яка реалізується на перетині творчих та інтелектуальних зasad. Розуміння ж цих художніх емоцій та власних емоцій, які виникають як відгук на них, нерозривно пов'язане з емпатійним сприйняттям, з ототожненням внутрішнього світу автора зі своїм власним, що перетинається з попереднім компонентом.

Комунікативно-творчий компонент зумовлює здатність до створення необхідної емоційно забарвленої атмосфери для глибокого

сприйняття музичного твору, його емоційно-образного навантаження, фасилітацію для збільшення ефективності педагогічно-розвивального впливу, створення власного доцільного емоційного стану, необхідного для успішної діяльності, адекватний прояв емоцій та реалізація емоційно-динамічної драматургії у процесі виконання музичного твору як аспекту художньо-творчої самореалізації. Учитель музичного мистецтва у процесі фахової підготовки вчиться сприймати й передавати художній зміст музичного твору комплексно. Цей комплекс характеризується не лише поєднанням у свідомості особистості певних музично-виконавських та мистецьких знань, а й цілісністю його сприйняття в контексті педагогічного процесу. Фахівець має працювати над створенням такого емоційного контексту заняття, який відповідав би специфіці емоційного змісту художнього образу музичного твору, що вивчають. Здатність генерувати натхненність на заняттях, насичувати їх художніми емоціями мають бути неодмінними складниками формування творчої особистості і шляхом творчої самореалізації майбутнього вчителя музики в процесі фахової підготовки.

Рефлексивно-регуляційний компонент передбачає самоаналіз і оцінку власних емоційних реакцій, відсторонення від власного емоційного стану з метою аналізу й регуляції, усвідомлене здійснення якісних позитивних змін у власній діяльності через рефлексивний аналіз успішності, розуміння зворотного емоційного зв'язку в процесі

ЛІТЕРАТУРА

Дорошенко Т. Емоційна культура як складова професійної культури майбутнього вчителя музики. *Молодь і ринок*. 2015. № 7. С. 62-66.

Лісун Д. В. Інтерпретація музичного твору як засіб розвитку емоційної сфери творчої особистості музиканта-виконавця. Педагогіка та психологія: Збірник наукових праць / За заг. редакцією академіка І. Ф. Прокопенка, чл.-кор. В. І. Лозової. Харків: Курсор, 2008. Вип. 34. С. 101-108.

Медушевский В. В. К проблеме семантического синтаксиса. *Советская музыка*. 1973. № 3. С. 27.

Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі : Навч. – метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с.

REFERENCES

Doroshenko, T. (2015). Emotsiyna kul'tura yak skladova profesiynoyi kul'tury maybutn'oho vchytelya muzyky. [Emotional culture as a component of the professional culture of the future teacher of music]. *Molod' i rynok. [Youth and the market]*. Vol. 7. pp. 62-66. [in Ukrainian].

Lisun, D.V. (2008). Interpretatsiya muzychnoho tvoru yak zasib rozvystku emotsiynoyi sfery tvorchoyi osobystosti muzykanta-vykonavtsya. [Interpretation of a musical work as a means of developing the emotional

художньої комунікації як джерела саморозвитку, а також подолання стресових ситуацій через збільшення емоційного самоконтролю.

Отже, теоретичний аналіз наукової літератури дозволяє встановити, що емоційний інтелект майбутнього вчителя музики – це інтегральне особистісно-фахове утворення майбутнього вчителя музики, яке виявляється у здатності ідентифікувати, розуміти, усвідомлювати емоційні сигнали, використовувати емоційну інформацію через поєднання раціоналізації побутових і художніх емоцій та емоційної обробки художньо-педагогічної інформації в процесі фахової діяльності з метою декодування, регуляції, генерації та трансляції емоційних станів як умови ефективного сприймання та інтерпретації музичного образу. Емоційний інтелект є необхідною якістю для ефективного здійснення вчителем музики його фахової діяльності, адже розвинutий емоційний інтелект має позитивний вплив на всі аспекти осягнення музичного твору в процесі художньо-педагогічної комунікації.

Досліджуваний феномен має п'ять поєднаних між собою структурних компонентів: ціннісно-актуалізаційний, перцептивно-емпатійний, інтерпретаційно-пізнавальний, комунікативно-творчий, рефлексивно-регуляційний. Подальші наукові розвідки у контексті визначеної проблеми здійснюються у методологічному напряму, з метою встановлення наукових підходів і принципів ефективного розвитку емоційного інтелекту в майбутніх учителів музичного мистецтва.

Rosul T. Педагогічна інтерпретація музичного образу в процесі підготовки майбутніх вчителів музики. *Науковий вісник Ужгородського національного університету : «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2009. № 16-17. С. 165. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ped/2009R osul.pdf>

Стратан-Артишкова Т. Емпатія в процесі композиторсько-виконавської творчості майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. : Педагогічні науки. 2013. № 120. С. 307-312.

Mayer J. D., Salovey P. Emotional intelligence [Electronic resourse]. – 2005. URL: <http://journals.sagepub.com/doi/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG>

sphere of a creative personality of a musician-performer]. *Pedahohika ta psykholohiya. [Pedagogics and psychology]*. Kharkiv: Cursor. Vol. 34. pp. 101-108. [in Ukrainian].

Mayer, J.D. & Salovey, P. (2005). Emotional intelligence. Retrieved from <http://journals.sagepub.com/doi/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG>

Medushhevskiy, V.V. (1973). K probleme semanticheskogo sintaksisa. [To the problem of

semantic syntax]. Sovetskaya muzyka. [Soviet music]. Vol 3. pp. 27. [in Russian].

Rostovs'kyy, O.YA. (2001). *Metodyka vykladannya muzyky v pochatkoviy shkoli*. [Methodology of teaching music in elementary school]. Ternopil: Educational Book Bogdan. [in Ukrainian].

Rosul, T. (2009). Pedahohichna interpretatsiya muzychnoho obrazu v protsesi pidhotovky maybutnikh vchyteliv muzyky. [Pedagogical interpretation of musical image in the process of preparing future music teachers]. Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu : «Pedahohika. Sotsial'na robota». [Scientific herald of Uzhgorod National University: "Pedagogy. Social work"]. Vol. 16-17.

Retrieved from
<http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ped/2009R osul.pdf> [in Ukrainian].

Stratan-Artyshkova, T. (2013). Empatiya v protsesi kompozitors'ko-vykonav'skoyi tvorchosti maybutn'oho vchytelya muzychnoho mystetstva. [Empathy in the process of composer-performing creativity of the future teacher of musical art]. *Naukovi zapysky Kirovohrads'koho derzhavnoho pedahohichchnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka: Pedahohichni nauky*. [Scientific notes of the Volodymyr Vynnychenko Kirovograd State Pedagogical University: Pedagogical sciences]. Vol.120. pp. 307-312. [in Ukrainian].

Гао Юань,
 аспирантка факультета музыкального и хореографического образования,
 Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический
 университет имени К. Д. Ушинского»,
 ул. Старопортофранковская, 26, г. Одесса, Украина

СОДЕРЖАНИЕ И КОМПОНЕНТНАЯ СТРУКТУРА ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА

Данная статья посвящается исследованию, определению сущности, содержания и компонентной структуры эмоционального интеллекта будущих учителей музыкального искусства. Определено, что эмоциональный интеллект играет значительную роль в постижении музыкального произведения в процессе художественно-педагогической коммуникации и оказывает позитивное влияние как на восприятие так и на художественную интерпретацию музыкального произведения. Эмоциональный интеллект, как способность к восприятию, пониманию, дифференциации эмоций, способствует повышению эффективности художественной коммуникации как процесса осознания и постижения эмоциональных кодов, зашифрованных в музыкальном языке.

В статье рассмотрена сущность художественных эмоций, которые понимаются как разновидность социальных эмоций. Через постижение музыкального текста художественная эмоция приобретает новый характер под влиянием эмоционального состояния и особенностей эмоционального опыта воспринимающего или интерпретатора.

Эмоциональный интеллект будущего учителя музыкального искусства определяется как интегральное личностно-профессиональное образование, которое выражается в способности идентифицировать, понимать, осознавать эмоциональные сигналы, использовать эмоциональную информацию через сочетание рационализации бытовых и художественных эмоций. Выделены структурные компоненты эмоционального интеллекта будущего учителя музыкального искусства. Рассмотрены атрибутивные характеристики пяти взаимосвязанных между собой компонентов: ценностно-актуализационного, перцептивно-эмпатийного, интерпретационно-познавательного, коммуникативно-творческого, рефлексивно-регуляционного.

Ключевые слова: эмоции, эмоциональный интеллект, эмоциональный интеллект будущего учителя музыкального искусства, постижение музыкального произведения, музыкальное восприятие, интерпретация.

Gao Yuan,
 postgraduate student,
 State institution “South Ukrainian National Pedagogical
 University named after K. D. Ushinsky”,
 26 Staroportofrankivska Str., Odesa, Ukraine

CONTENT AND COMPONENT STRUCTURE OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF THE FUTURE MUSICAL ART TEACHERS

This article is devoted to the study regarding the determination of the essence, content and component structure of the emotional intelligence of the future Musical Art teachers. It has been determined that emotional intelligence plays a significant role in the comprehension of a musical work in the process of art and pedagogical communication as well as has a positive influence on perception and artistic interpretation of musical works. Emotional intelligence, as the ability to perceive, understand, differentiate emotions, facilitates the effectiveness of

artistic communication as a process of awareness and understanding of emotional codes encrypted in the musical language.

The article deals with the essence of artistic emotions, which are understood as a variety of social emotions. Through the comprehension of the musical text, the artistic emotion acquires a new character under the influence of the emotional state and the peculiarities of the emotional experience of a recipient or an interpreter.

The emotional intelligence of the future Musical Art teacher is defined as an integral person- and profession-targeted education, which is expressed in the ability to identify, understand, be aware of emotional signals, use emotional information through a combination of rationalization of household and artistic emotions. The structural components of the emotional intelligence of the future Musical Art teacher are singled out.

The attributive characteristics of five interrelated components are considered: value-actualizing, perceptual-empathic, interpretative-cognitive, communicative-creative, reflexive-regulatory.

Key words: *emotions, emotional intelligence, emotional intelligence of the future Musical Art teacher, comprehension of a musical work, musical perception, interpretation.*

Рекомендовано до друку: 21.08.2018 р.